

Programa școlară pentru clasa a XI-a a fost aprobată cu Ordin al Ministrului educației naționale nr. 5314 din 08.12.2000.

EDUCAȚIE MUZICALĂ

Clasa a XI-a

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezentul curriculum își propune ca pe parcursul liceului să formeze competențe, valori și atitudini care să conducă la dezvoltarea unei personalități autonome și creative.

În acest context este promovată o nouă abordare în învățarea muzicii care are scopul de a crea elevilor condiții pentru descoperirea și valorificarea propriilor disponibilități intelectuale și afective. Iată câteva elemente de noutate pe care se bazează noul curriculum:

- reintroducerea studiului muzicii la clasele de liceu
- ponderea sporită a relației nemijlocite cu muzica
- modalitatea de abordare a notației muzicale
- viziunea interdisciplinară a studiului muzicii
- introducerea studiului instrumentelor accesibile
- valorificarea deplină a valențelor formative ale muzicii.

În elaborarea curriculum-ului de față au fost luate în considerație atât cercetările în domeniul curricular, tendințele pe plan internațional, cât și opiniile unor profesori cu o bogată experiență didactică. Programa actuală trebuie înțeleasă ca o etapă necesară pentru crearea unei expertize adecvate revizuirilor ulterioare. Ținând cont de noutatea formei de prezentare, sunt necesare următoarele completări:

- **competențele generale** sunt ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi; ele se definesc pe obiect de studiu și se formează pe durata învățământului liceal.
- **competențele specifice** sunt deduse din competențele generale, se definesc pe obiect de studiu și se formează pe durata unui an de studiu. Ele sunt prezentate în corelație cu unități de conținut, astfel încât devine clar răspunsul la întrebarea: *de ce se învață anumite informații?*

Curriculum-ul de față se adresează următoarelor profiluri și specializări:

- filologie și științe sociale din cadrul filierei teoretice și profilul sportiv din cadrul filierei vocaționale care au prevăzută ½ oră pe săptămână de trunchi comun
- profilul pedagogic, din cadrul filierei vocaționale cu o oră pe săptămână de trunchi comun. În acest caz se aprofundează nivelul de atingere al competențelor prin parcurgerea unui număr mai mare de conținuturi – inclusiv a celor marcate prin asterisc.

Prin forma de prezentare, curriculum-ul pentru *Educație muzicală* este un instrument flexibil de lucru pentru profesori și un cadru de referință generos pentru autorii de manual care au posibilitatea de a inova în ceea ce privește maniera de prezentare a conținuturilor și strategiile didactice.

Prezentul curriculum este valabil și pentru școlile în care predarea se face în limbile minorităților naționale.

Manualele pot conține material muzical (vocal și instrumental) conform specificului național.

COMPETENȚE GENERALE

- 1. Receptarea și analizarea unei varietăți de creații muzicale, naționale și universale**
- 2. Folosirea interpretării muzicale ca modalitate de exprimare artistică și / sau folosirea altor limbaje pentru redarea imaginii muzicale receptate**

Clasa a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Receptarea și analizarea unei varietăți de creații muzicale, naționale și universale

Competențe	Conținuturi
1.1. descoperirea auditivă a unor elemente ritmico-melodice din cântec, corelarea acestora cu noțiunile corespunzătoare și compararea lor	- elemente ritmico-melodice relevante în cântecele propuse
1.2. descoperirea auditivă în cântec a unor elemente armonico-polifonice accesibile	- tehnici de cântare îngemănată (atașarea terței)
1.3. descifrarea cântecelor cu ajutorul instrumentului învățat ¹	- elemente de tehnică instrumentală
1.4. comentarea și compararea termenilor de agogică și dinamică recunoscuți în cântec și audiție	- audiții, cântece de facturi diferite (folclorice, muzică ușoară, muzica popoarelor și jazz)
1.5. recunoașterea unor lucrări audiate după motivele și temele componente	- sonata, simfonia, concertul instrumental, miniatura vocală și instrumentală, poemul simfonic (din perioadele barocă, clasică și romantică)
1.6. utilizarea elementelor specifice de comparare și clasificare a lucrărilor audiate	- elemente de analiză comparată a genurilor și a formelor lucrărilor audiate
1.7. diferențierea tipurilor de orchestră	- orchestra simfonică
1.8. diferențierea auditivă a timbrurilor instrumentale în cadrul orchestrei simfonice	- creația simfonică (audiție)
1.9. diferențierea specificului național în creația compozitorilor români	- creația compozitorilor G. Enescu, S. Drăgoi, P. Constantinescu, M. Negrea etc.
1.10. identificarea unor elemente folclorice ale fenomenului muzical contemporan	- lucrări din creația de muzică ușoară și cultă

2. Folosirea interpretării muzicale ca modalitate de exprimare artistică și/sau folosirea altor limbaje pentru redarea imaginii muzicale receptate

Competențe	Conținuturi
2.1. redarea expresivă vocală și/sau instrumentală ² a cântecelor din repertoriul propus	- exerciții de tehnică vocală - frazare, nuanțare, tempo, emisie
2.2. realizarea unor aranjamente ale melodiilor din repertoriu	- cântece în aranjamente
2.3. acompanierea instrumentală ³ a cântecelor	- procedee de acompaniament cu instrumente muzicale (ritmic, armonic, melodic, în funcție de instrumentul abordat) sau improvizate, cu "negative", cu mișcări corporale
2.4. crearea unor combinații muzicale proprii	- procedee de improvizație: melodie la ritm dat, variațiuni ritmice și melodice, cadențe armonice (dacă s-a învățat un instrument armonic)
2.5. folosirea limbajului literar și plastic în redarea mesajului muzicii	- comentariu literar, creații literare, plastice și coregrafice
2.6. corelarea interdisciplinară a curentelor artistice	- lucrări plastice, literare, muzicale din aceeași perioadă stilistică

¹ Pentru această competență vor fi folosite instrumente simple accesibile, apelând la o tehnică elementară și urmărind această competență dacă instrumentele abordate o permit.

² Pentru această competență vor fi folosite instrumente simple, accesibile activității în grup.

³ Pe lângă instrumentele simple pot fi folosite pseudoinstrumente sau obiecte sonore.

VALORI ȘI ATITUDINI

- ◆ Conștientizarea contribuției muzicii la constituirea fondului cultural comun al societății
- ◆ Dezvoltarea gândirii autonome și critice prin receptarea și interpretarea creațiilor muzicale
- ◆ Dezvoltarea atitudinii reflexive asupra valorii muzicii în viața individului și a societății

Notă: Prezentă programă este valabilă și pentru școlile în care predarea se face în limbile minorităților naționale.
Manualele pot conține material muzical (vocal și instrumental) conform specificului național.

Repertoriu de cântece pentru clasele a X-a – a XI-a (sugestii)

D.G. Kiriac	– Revedere – Pe cărare sub un brad – Cântec de toamnă
Timotei Popovici	– Mulți ani trăiască – Păsărica-n timpul iernii
Gh. Cucu	– O, minune
A.L. Ivela	– Noapte de vară
Ion Popescu Pasăre	– Rodica
Gavriil Muzicescu	– Trompetele răsună
Gh. Dumitrescu	– Cântec din Oaș
Ion Vanica	– Cântec de tabără
I.D. Vicol	– La izvor
Iosif Ivanovici	– Valurile Dunării
Paul Constantinescu	– Patru madrigale pe versuri de M. Eminescu
George Enescu	– Tu m-ai uitat – De anul nou
Tiberiu Brediceanu	– Floricică de pe apă
Filaret Barbu	– Ana Lugojana
Irina Odăgescu	– Cântec de drumeții
Țuțuianu	
Liviu Comes	– Luna iese dintre codri
Valentin Timaru	– Toamna – Coborât-o, coborât – Ieși soare din-nchisoare
Dan Voiculescu	– Iscoada – Cântec de leagăn – Cucu
Edward Grieg	– Cântecul lui Solveig
P. I. Ceaikovski	– Cântec
W.A. Mozart	– Canon – Cântec de leagăn – Un imn al păcii – Blânda seară – Aria lui Figaro – Flautul fermecat - arie – Aria lui Papaghen
G.Fr. Händel	– Imnul Păcii
Carl Maria von Weber	– Corul vânătorilor – Ecoul
Giuseppe Verdi	– Marșul triumfal – Cor din opera “Trubadurul” – Cor din opera “Nabucodonosor” – Aria ducelui din opera “Rigoletto”
Georges Bizet	– Aria toreadorului
Richard Wagner	– Corul pelerinilor din opera “Tannhäuser” – Cor din opera “Lohengrin”

A. Audiții muzicale pentru clasele a X-a – a XI-a (sugestii)

J. S. Bach	– Concertul pt. două viori și orchestră – Toccata și fuga în re minor pt. orgă – Passacaglia în do minor pt. orgă – Concerte pentru clavecin și orchestră – Matthäus Passion - corul final
G. Fr. Händel	– Suita “Focuri de artificii”
J. Haydn	– Simfonia “Militara” – Simfonia nr. 103
W. A. Mozart	– Uvertura la opera “Nunta lui Figaro” – Concert pt. vioară nr. 5 – Simfonia nr. 40 în sol minor – Opera “Nunta lui Figaro” – fragmente – Concerte pentru pian – Recviem
L. v. Beethoven	– Sonata “Primăverii” pt. vioară și pian – Concertul pentru vioară în re – Concertul nr. 5 pt. pian – Simfonia a IX-a – “Oda bucuriei”
Fr. Schubert	– Uvertura “Rozamunda” – Cvintetul “Păstrăvul” – Simfonia a IX-a “Neterminata”
F. Mendelssohn- Bartholdy	– Concertul pentru vioară
G. Rossini	– Opera “Bărbierul din Sevilla” (Uvertura, Aria lui Figaro, Cavatina Rosinei)
G. Bizet	– Opera “Carmen” (Uvertura, Seguidilla, Habanera)
G. Verdi	– Operele “Rigoletto” (Ariile Ducelui, Aria lui Rigoletto, Aria Gildei, Cvartetul final), “Traviata” (Uvertura, Aria șampaniei, coruri), “Trubadurul” (Corul țiganilor), “Aida” (Marșul triumfal, Aria lui Radames)
Fr. Chopin	– Mazurci și Valsuri – Studiul revoluționar, valsuri, mazurci – Concertul pentru pian nr. 1
Fr. Liszt	– Rapsodia ungară nr. 2 – Poemul simfonic “Preludiile”, Rapsodiile
R. Wagner	– Uvertura la opera “Tannhäuser”
M. Mussorgski	– Suita “Tablouri dintr-o expoziție”
J. Brahms	– “Uvertura academică”, Dansuri ungare – Variațiuni pe o temă de Haydn
Ch. Gounod (Bach)	– Ave Maria
B. Smetana	– Uvertura la opera “Mireasa vândută” – Poemul simfonic “Patria mea” – Vltava
J. Strauss–fiul	– Arii din opereta “Liliacul”
H. Wieniawski	– “Scherzo tarantella”
P. I. Ceaikovski	– Baletul “Lacul lebedelor” – Poemul simfonic “Romeo și Julieta” – Uvertura „1812” – Concertul pt. pian
E. Grieg	– Suita “Peer Gynt” – Concertul pentru pian
R. Strauss	– Poemul simfonic “Till Eulenspiegel”
S. Rahmaninov	– Concertul nr. 2 pt. pian și orchestră
B. Bartók	– Concert pt. orchestră – p. a IV-a “Intermezzo interrotto”
A. Dvorák	– “Dansurile slave” – Simfonia a IX-a “Din lumea nouă”
Cl. Debussy	– “Dansul prăjiturii” din suita “Colțul copiilor” pt. pian
G. Enescu	– Bourrée din Suita op. 10 – “Preludiu la unison” – Intermezzo pt. instrumente de coarde – Poema română – Sonatele pentru pian și vioară
Marțian Negrea	– Suita “Prin Munții Apuseni”

Paul Constantinescu	– Dansuri simfonice
I. Stravinski	– Baletul “Pasărea de foc”
S. Prokofiev	– Simfonia I. “Clasica”
Sabin Drăgoi	– Divertisment rustic
C. Orff	– Cantata scenică “Carmina Burana”
G. Gershwin	– “Porggy and Bess” – fragmente
	– Un american la Paris
	– Rhapsody in Blue
L. Bernstein	– “West side Story”
- muzică ușoară, de divertisment și de jazz	
- muzică populară, muzică instrumentală de dans, folclorul obiceiurilor, folclorul neocazional: doina, balada, cântecul propriu-zis.	

Repertoriu de cântece (sugestii)

Gavriil Muzicescu	– Trompetele răsună
Eusebiu Mandicevschi	– Vin fetiță, vin!
Ioan Vidu	– Ana Lugojana
	– Plângerea unei floricele
D.G. Kiriac	– A ruginit frunza din vii
	– Cântec de toamnă
	– Pe cărare sub un brad
	– Revedere
	– Vara a sosit
Timotei Popovici	– Mulți ani trăiască
	– Păsărica-n timpul iernii
Ion Popescu Pasărea	– Rodica
Tiberiu Brediceanu	– Florică de pe apă
A.L. Ivela	– Noapte de vară
George Enescu	– De Anul Nou
	– Tu m-ai uitat
Gh. Cucu	– O, minune
I.D. Chirescu	– Mama
	– La oglindă
N. Oancea	– Pitpalacul
	– Trandafir de pe cetate
I.D. Vicol	– La izvor
Vasile Popovici	– Sara pe deal
Filaret Barbu	– Ana Lugojana
Gh. Danga	– Sârba pe loc (prelucrare)
Paul Constantinescu	– Patru madrigale pe versuri de M. Eminescu
Gh. Șoima	– Mândru-i jocul Hațegana
	– Tropotita
Gh. Dumitrescu	– Cântec din Oaș
D.D. Stancu	– Și-am zis verde rozmarin (armonizare)
Liviu Comes	– Luna iese dintre codri
Tudor Jarda	– Foică de ciuper
Dan Voiculescu	– Cântec de leagăn
	– Cucu
	– Iscoada
Liviu Borlan	– Joc de Oaș
Valentin Timaru	– Coborât-o, coborât
	– Ieși soare din-nchisoare
	– Toamna
Irina Odăgescu Țuțuianu	– Cântec de drumeții
C-tin Arvinte	– Triptic maramureșean
Al. Velehorsch	– Elegie de iarnă
Carmen Petra-Basacopol	– Anotimpuri
Adrian Iorgulescu	– Pasteluri
Laurențiu Profeta	– Sărbătoarea păsărilor

J. Weyrauch	– E dalbă primăvara
Th. Morley	– Cântec de joc
William Byrd	– Primăvara
Michael Praetorius	– Viva la Musica
Henry Purcell	– Toamna
Antonio Caldara	– Canon
Jean Ph. Rameau	– Imnul nopții
W.A. Mozart	– Canon
	– Cântec de leagăn
	– Cântec de primăvară
	– Soare de vară
L. v. Beethoven	– O, lume, ce frumoasă ești!
Fr. Schubert	– Cântec de primăvară
	– Cântec de leagăn
	– Teiul
R. Schumann	– Anotimpurile
J. Brahms	– Cântec de leagăn
	– Copilul și floarea
P. I. Ceaikovski	– Cântec
B. Bartok	– Cântec maramureșan
Colinde	
Din cântecele popoarelor	

Sugestiile pentru repertoriul de cântece și audiții muzicale sunt deschise și pot fi completate cu alte piese care reflectă specificul local și național (în cazul școlilor cu predare în limbile minorităților)